

De zestigers en zeventigers uit Lichtervelde, de generatie geboren juist voor en tijdens de oorlog, zullen zich de naoorlogse verkiezingen nog levendig herinneren, met alle kiespropaganda en -strijd die toen gevoerd werden.

In zijn reeks over de Lichterveldse gemeenteverkiezingen is Luc Haeghebaert aan deze episode toegekomen.

Weet ge 't nog? , 't Was kort na den oorlog, en 't was stemminge...

Heemkundige kring Karel Van de Poele

Gemeenteraadsverkiezingen in Lichtervelde

De periode 1946 - 1964: het einde van rood en zwart

Luc Haeghebaert

6.1 De verkiezingen van 1946

De eerste verkiezingen na de Tweede Wereldoorlog hadden plaats op 24 november 1946. Vanaf de bevrijding tot aan deze verkiezingen had eerst Gustaaf Colpaert het burgemeesterschap waargenomen en daarna Cleophas Sintobin. Deze verkiezingen waren enorm emotioneel geladen wegens de oorlogsomstandigheden. De Burgersgilde kon profiteren van het feit dat de 13 onthoofde politieke gevangenen hoofdzakelijk uit haar rangen kwamen. Deze lijst behaalde dan ook een verpletterende overwinning met zeven zetels tegen vier. Nooit was het verschil zo groot. Opvallend is dat er slechts 2 lijsten opkwamen. Charles Decock was van het toneel verdwenen en de socialisten voelden zich blijkbaar nog niet geroepen om opnieuw een lijst in te dienen. De lijst "De Zwaan" noemde zich vanaf nu "Gemeentebelangen".

Na de verkiezingen werd de weduwe van de terechtgestelde burgemeester Eugene Callewaert, Maria Casselman de nieuwe burgemeester. Lichtervelde was daarmee wellicht één van de eerste gemeenten waar een vrouw aan het hoofd kwam.

De uitslag¹:

- aantal kiezers: 4245
- aantal opgekomen: 3921
- geldige: 3810
- gemengde: 50

Lijst 1 (Zwaan)	(36,1%)	Lijst 2 (Burgersgilde)	(62,5%)
kopstemmen:	430	kopstemmen:	872
voorkeurstemmen:	947	voorkeurstemmen:	1511
totaal:	1377	totaal:	2383
Henri Mattan	192	Maria Casselman	333
Cleophas Sintobin	445	Camiel Tanghe	188
Aloïs Deurinck	184	Arseen Decuypere	360
René Andries	54	Adhemar Tempelaere	332
Willy Dedeurwaerder	243	Jules Tanghe	207
Victor Devooght	219	Achiel Pape	179
Georges Vanwalleghem	123	Achiel Claeys	217
Victorine Roose	98	Pierre Blomme	155

¹ Zoals in voorgaande artikels hebben wij de namen van de verkozenen in **vetjes** afgedrukt (Nvdr).

Leon Castelein	43	Jerome Duynslaegher	195
Florent Goddyn	221	Kamiel Vanderper	396
Adhemar Vanoverschelde	62	Firmin Maenhout	254

6.2 De verkiezingen van 12 oktober 1952

Deze verkiezingen brachten alleen een bevestiging van de bestaande toestand, al was het verschil tussen "De Zwaan" en "De Keizer" nu iets kleiner geworden. "De Zwaan" of "Gemeentebelangen" kon één zetel terugwinnen op haar tegenstrever. Lijsttrekker bij "De Zwaan" was de door de Burgersgilde fel gecontesteerde gewezen gemeentesecretaris Adiel Ramboer. De socialisten stelden opnieuw een lijst voor, maar haalden een te verwaarlozen aantal stemmen. De weduwe van Eugeen Callewaert bleef burgemeester.

De uitslag:

- Ingeschreven kiezers: 4382
- deelnemende kiezers: 4081
- geldige: 4003
- gemengde brieven: 77

Lijst 1 (Burgersgilde) (51,7%)	Lijst 2 (Zwaan) (40,%)	Lijst 3 (Socialisten) (6,2%)
Kopstemmen: 432	Kopstemmen: 195	Kopstemmen: 187
Naamstemmen: 1639	Naamstemmen: 1410	Naamstemmen: 63
Totaal: 2071	Totaal: 1605	Totaal: 250

Maria Casselman	461	Adiel Ramboer	776	Henri David	49
Arseen Decuypere	627	Henri Mattan	412	Sylveer Vandecasteele	11
Pierre Blomme	456	Cleophas Sintobin	556	Hector Vanhout	7
Firmin Maenhout	358	Alois Deurinck	367	Henri Demeester	7
Achiel Claeys	443	René Andries	82	August Priem	4
Jules Tanghe	190	Gustaaf Colpaert	674	Alfons Dekeyzer	3
Camiel Tanghe	295	Henri Verduyn	135	André Casteleyn	7
Jerome Duynslaegher	232	Maurice Devriendt	155		
Honoré Pape	285	Leon Dery	141		
Achiel Labens	290	Jules Dick	251		
Camiel Vanderper	506	André Werbrouck	556		

6.3 De verkiezingen van 1958

Deze verkiezingen zijn te onthouden voor twee zaken. Het was de laatste keer dat de traditionele lijsten "Zwaan" (zwart) en "Burgersgilde" (rood) tegenover elkaar stonden. Bovendien was het het jaar waarin Pierre Blomme in conflict kwam met zijn kompanen van de Burgersgilde en met een éénmanslijst opkwam, zonder succes evenwel. Ook de socialisten dienden opnieuw een lijst in.

Eigenaardig is dat het, zoals in 1938 met Charles Decock, niet de Burgersgilde was die het meest nadeel ondervond van iemand die zich afscheurde, maar daarentegen de concurrerende lijst van "De Zwaan". De zetelverdeling werd immers opnieuw 7 tegen 4. Velen zullen zich deze verkiezingen ook nog herinneren als het jaar waarin "De Zwaan"

haar pamfletten "De Kat op de koord" uitgaf. Na deze verkiezingen verdwenen de kleuren "zwart" en "rood" uit het politieke toneel, al bleven ze in de volksmond, zelfs tot de dag van vandaag, doorleven.

De uitslag:

- opgekomen kiezers: 4286
- geldige stemmen: 4222
- gemengde brieven: 76

Lijst 1 (Zwaan)	(36,9%)	Lijst 2 (Burgersgilde)	(49,9%)	Lijst 3 (Blomme)	(3,6%)
Kopstemmen:	246	Kopstemmen:	488	Kopstemmen:	58
Naamstemmen:	1300	Naamstemmen:	1707	Naamstemmen:	96
Gemengde stemmen:	16	Gemengde stemmen:	16	Gemengde stemmen:	2
Totaal:	1562	Totaal:	2211	Totaal:	156
Adiel Ramboer	794	Maria Casselman	510	Pierre Blomme	96
Henri Mattan	406	Firmin Maenhout	487		
Gustaaf Colpaert	487	Kamiel Vanderper	494		
Aloïs Deurinck	348	Achiel Claeys	342	Lijst 4 (Socialisten)	(7,7%)
Maurits Devriendt	287	Achiel Labens	303	Kopstemmen:	175
Camiel Vansteelandt	233	Jerome Duynslaegher	400	Naamstemmen:	150
Maria Maertens	247	Alberic Tempelaere	447	Gemengde stemmen:	1
				Totaal:	326
Julien Cool	111	Jules Missinne	333	Johanna Rubben	91
Henri Verduyn	159	Georges Decuypere	664	Sylvère Dejaeghere	37
Daniël Vanderhaeghe	556	Fleury Sauer	174	Maria Slabbinck	20
André Werbrouck	760	Alidor Biliet	178	André Bruynooghe	20
				Gerard David	12
				Raphaël Alliet	14
				Roger Vanhaerens	4

Na deze verkiezingen zag de gemeenteraad er dus als volgt uit:

- Maria Casselman (Burgersgilde) burgemeester
- Firmin Maenhout (Burgersgilde) schepen
- Kamiel Vanderper (Burgersgilde) schepen

- Achiel Claeys (Burgersgilde) raadslid
- Alberic Tempelaere (Burgersgilde) raadslid
- Georges Decuypere (Burgersgilde) raadslid
- Achiel Labens (Burgersgilde) raadslid²
- Adiel Ramboer (Zwaan) raadslid
- Henri Mattan (Zwaan) raadslid
- Daniël Vanderhaeghe (Zwaan) raadslid
- André Werbrouck (Zwaan) raadslid

Met deze verkiezingen werd een periode in de Lichterveldse geschiedenis definitief afgesloten. Vanaf de volgende ronde hield de groep "De Zwaan" het voor bekeken en zou een nationale partij, de CVP, zich aandienen.

Heemkundige kring Karel Van de Poel

² Eigenlijk was Jerome Duynslaegher verkozen, maar die verzaakte aan zijn mandaat omdat hij tewerkgesteld was op het gemeentehuis en zijn functie niet kon cumuleren met een mandaat als gemeenteraadslid.